

PRESSEMEDDELELSE

Foredragsrække stiller skarpt på det danske herregårdslandskab

Tre tirsdage i oktober inviterer Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum til en række spændende foredragsaftener.

Ved foredragene kan man blandt andet høre om, hvordan de store hovedgårde gennem tiden har præget det lokale landskab over hele landet, man kan få indblik i, hvordan landskabet har haft indvirkning på de lavere lag af fortidens samfund, og man kan blive klogere på herregårdshavernes udvikling fra abildgårde til arkitekttegnede parker.

Foredragene finder sted i Gammel Estrups renæssancesal ”Frøerstuen” den 8., 22. og 29. oktober kl. 19-21.

Herregårdslandskabet

Ved det første foredrag i rækken om det danske herregårdslandskab, vil lektor emeritus Per Grau Møller give en kronologisk oversigt over den generelle udvikling i hovedgårdslandskabet med eksempler fra hele landet.

Herregårdslandskabet breder sig som ringe i vandet, ud fra selve hovedgården der ligger i centrum. Hovedgården er både hovedbygningen, der udgør den standsmæssige bolig for et herskab, og en produktionsenhed med stalde, lader osv. Uden for hovedgården ligger sognet i næste ring med kirken, der som regel bærer tydelige markeringer af den stedlige adelsfamilie, samt sognets fæstegårde, der hørte under hovedgårdens vinger. I den yderste ring ligger endnu flere fæstegårde, som illustrerer rækkevidden af hovedgårdsbesiddelsen i landskabet. Indimellem befinder sig skove, som hører under godset, og alleer, der fører frem mod hovedgården.

Samlet viser foredraget, hvordan hovedgårdene har præget en meget stor del af det lokale landskab med et magtfuldt aftryk.

Stines verden

Ved det andet foredrag, vil museumsinspektør ved Reventlow-Museet, Louise Sebro, fortælle om herregårdslandskabet som ramme for mennesker på samfundets bund.

I 1860 blev pigen Stine Dath født i et lille husmandssted tæt ved herregården Pederstrup. Hendes familie var fæstere under grev Reventlow, og som 7-årig begyndte Stine sin landarbejderkarriere som hønsepige. I hele Stines liv udgjorde landskabet omkring Pederstrup hendes verden.

GAMMEL ESTRUP
DANMARKS HERREGÅRDSMUSEUM
THE DANISH MANOR & ESTATE MUSEUM

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
post@gammelestrup.dk
www.gammelestrup.dk

I foredraget følges hendes vej gennem skove, marker og enge, og deltagerne vil få indblik i, hvordan en husmandspige som hende bevægede sig i landskabet, arbejdede i det, levede af det – og om, hvordan hun også formåede at skubbe til nogle af de grænser, som den sociale forskel mellem herskab og landbefolkning ellers definerede.

Herregårdshaven

Ved det tredje og sidste foredrag i rækken, vil forskningsmedarbejder ved Dansk Center for Herregårdsforskning Klaus Højbjerg tage deltagerne med ind i herregårdshavernes spændende historie.

Haver har altid været et uundværligt element i de danske herregårdsmiljøer. Æblegårde, urte- og humlehaver forsynede husholdningen, men bidrog også gerne i samspil med pryddplanter, lysthuse og anden udsmykning til at forskønne herregårdens omgivelser. Navnlig i løbet af 16- og 1700-tallet investerede herregårdsejere i stadig større og mere ambitiøse anlæg, der skulle understrege besidderens magt og status, mens de i 1800-tallet snarere skulle formidle følelsesmæssige kvaliteter eller bidrage til rekreation.

Med udgangspunkt i østjyske cases opridses de lange linjer fra senmiddelalderens herregårdshaver, der trak på traditionen fra klosterhaverne til vor tids herregårdshaver, der antager mange forskellige former.

Foredrag: Herregårdslandskab

Tid: 8., 22. og 29. oktober. Foredragene begynder kl. 19 og varer ca. to timer inkl. pause, hvor der serveres kaffe og kage.

Sted: Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Randersvej 2, 8963 Auning.

Pris: Det koster 125 kr. pr. foredrag (300 kr. for alle tre foredrag). Prisen er inklusive kaffe og kage i pausen. Billetter købes online i webshoppen:

<https://gammelestrup.dk/shop/>. Ønsker man at deltage i alle tre foredrag, skal man købe en samlet kombibillet.

For yderligere information kontakt museumsinspektør Marie Kirstine Elkjær på T 2478 9864 eller me@gammelestrup.dk.

Herregårdslandskab er et yndet motiv i den danske malerkunst. Her ses "Udsigt over Lillebælt fra Hindsgavl på Fyn", malet af Jens Juel, omkring år 1800, Thorvaldsens Museum. Man kan se, hvordan herskabet nyder udsigten, mens ridefogeden irettesætter bonden, der står med sin hørive.

GAMMEL ESTRUP

DANMARKS HERREGÅRDSMUSEUM

Herregården Gammel Estrup

Gammel Estrup er en af Danmarks bedst bevarede Renæssance-herregårde. Gammel Estrup var i mere end 600 år i samme families eje.

Danmarks Herregårdsmuseum

Museet blev oprettet i 1930. Danmarks Herregårdsmuseum er i dag et statsanerkendt specialmuseum. Museet beskæftiger sig med de godt 730 danske herregårde, og alt hvad dertil hører af herskab og tjenestefolk, bygninger og arkitektur, skove og marker, haver og kulturlandskab, indretnings- og boligkultur, malerkunst og møbler mm. Museet er en selvejende institution.

Udstilling inde og ude

Gammel Estrups udstilling rummer en række enestående interiører for herskab og tjenestefolk fra omkring år 1500 og frem til første del af 1900-tallet. Desuden kan man opleve et helstøbt kulturmiljø med historiske haver, driftsbygninger og arbejderboliger.

Dansk Center for Herregårdsforskning

Gammel Estrup er hjemsted for det nationale forskningscenter Dansk Center for Herregårdsforskning. Centeret er tovholder på det europæiske European Network for Country House and Estate Research.

Aktiviteter

Museet afholder årligt en række store arrangementer herunder 1700-talsfestiva, Allehelgensaften og juleaktiviteter i forbindelse med udstillingen Jul for herskab og tjenestefolk.

Børn og unge

Museet har en aktiv kulturtjeneste for børn og unge og er regional partner i det nationale skoletjenestenetværk.

Besøgende

Gennemsnitligt er besøgstallet knap 100.000 om året (sammen med nabomuseet Det Grønne Museum). Gammel Estrup har desuden over en halv million besøgende online hvert år.

Personale og frivillige

Personalet består af ca. 15 personer – heraf 8 fastansat. Museumsdirektør Kasper Steinfeldt Tipsmark har ansvaret for den daglige ledelse. Gammel Estrups frivillignetværk har ca. 150 medlemmer.